

Målrettet skattekontrol mod hovedaktionærer

Skattestyrelsen har varslet en målrettet indsats i kontrolarbejdet, hvor hovedaktionærer i små og mellemstore selskaber kommer i fokus, fordi en gruppe hovedaktionærer – ifølge Skattestyrelsen – har haft et urealistisk privatforbrug.

► Af partner, advokat (H), HD (R) Henrik Rahbek hos TVC Advokatfirma samt ekstern lektor i skatteret

Henrik Rahbek
TVC Advokatfirma samt
ekstern lektor i skatteret

Skattestyrelsen har indledt skattekontrolåret 2026 med en løftet pegefingering over for hovedaktionærer med et – ifølge Skattestyrelsen – urealistisk privatforbrug¹.

Udvalgte skatteydere, der ejer 25 % eller mere af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 % af stemmевærdien i et mindre eller mellemstort aktieselskab, kan derfor forvente at få deres skatteforhold gransket. Dette sker, når Skattestyrelsen indleder en målrettet skattekontrol med et opgjort privatforbrug som risikomarkør for, hvorvidt der er betalt den korrekte skat.

I forbindelse med Skattestyrelsens orientering om den kommende kontrolindsats oplyses det samtidig, at det er Skattestyrelsens vurdering, at den adfærd, der ønskes kontrolleret hos hovedaktionærerne, kan forklare en del af et samlet skattegab på 3,1 milliarder kr., som er det beløb, der ifølge Skattestyrelsens udlægning mangler at komme i statskassen. Det må af samme årsag forventes at være en kontrolindsats, som Skattestyrelsen vil anvende ikke uvæsentlige ressourcer på, og som vil foregå over en længere periode.

Den indledende fase i kontrolindsatsen

Ifølge Skattestyrelsen indledes den målrettede kontrol med, at der i den kommende tid sendes breve til udvalgte hovedaktionærer, hvori Skattestyrelsen vil vejlede modtagerne i at tjekke årsopgørelsen og sikre, at deres indkomst er korrekt oplyst. I samme forbindelse vil hovedaktionærerne få besked om, at de risikerer en kontrol, hvor de skal fremvise dokumentation for deres indkomst og formueforhold.

Det må således forventes, at Skattestyrelsen efterfølgende vil rekvirere oplysninger hos de enkelte udvalgte hovedaktionærer med henblik på at undersøge, hvorvidt der er betalt den korrekte skat. Dette vil givetvis ske ved fremsendelse af nye breve til samme kreds af hovedaktionærer, i hvilken forbindelse Skattestyrelsen vil anmode om at få tilsendt redegørelser samt forskellige oplysninger mv.

De fra hovedaktionærerne modtagne redegørelser samt oplysninger mv. skal herefter anvendes af Skattestyrelsen til at be- eller afkræfte formodningen om manglende skattebetaling, som Skattestyrelsen har på baggrund af privatforbrugsopgørelser udarbejdet med afsæt i det talmateriale, der allerede er tilgængeligt for Skattestyrelsen uden hjælp fra de udvalgte hovedaktionærer selv.

Det er tilrådeligt at være særlig omhyggelig med at få håndteret denne indledende dialog med Skattestyrelsen bedst muligt, da det kan vise sig afgørende for, hvorvidt der vil blive rejst en egentlig skattesag, herunder anmodet om yderligere supplerende redegørelser, oplysninger mv. samt varslet og/eller foretaget ændringer af tidligere skatteansættelser mv.²

¹ Nyhed af den 4. februar 2026 på skat.dk under overskriften »Skattestyrelsen løfter pegefingering over for hovedaktionærer med urealistisk privatforbrug«.

² Læs artiklen »Skattekontrol: Politiske tiltag og fokuspunkter ved udsigt til en tvist med Skatteforvaltningen« af advokat (H), HD (R) Henrik Rahbek og offentliggjort som RR.2.2024.10.

De kontrollerede forhold hos hovedaktionærerne

Som allerede beskrevet har Skattestyrelsen oplyst, at privatforbrugsopgørelser vil blive anvendt som risikomarkør for, hvorvidt der er betalt den korrekte skat, idet opgørelserne – ifølge Skattestyrelsen – viser, at en gruppe hovedaktionærer i landets små og mellemstore selskaber tilsyneladende lever for næsten ingenting. Ifølge Skattestyrelsen er opgørelserne en indikation på, at de private udgifter i stedet betales via selskaberne, eller at indkomst holdes skjult for Skattestyrelsen.

Med det afsæt må det forventes, at Skattestyrelsen vil kontrollere, hvorvidt der er grundlag for at gennemføre en beskatning af maskeret udbytte eller udlodning efter bestemmelsen i ligningslovens § 16 A. Grundlaget for en sådan beskatning kan opstå på forskellige måder, og med henvisning til Skattestyrelsens egen gengivelse af praksis³ må det forventes, at det vil blive kontrolleret, om:

- selskabet har afholdt udgifter, der er selskabet uvedkommende, og som ikke er fradragsberettigede, f.eks. hvis selskabet har afholdt udgifter til hovedaktionærens private fødselsdagsfest.
- selskabet har haft indtægter, der ikke er oplyst, f.eks. fordi selskabet har stillet en helårsbolig eller kunstværker vederlagsfrit til rådighed for hovedaktionæren, eller om selskabet har udeholdt indtægter.
- der er enkeltstående transaktioner mellem hovedaktionæren og selskabet, hvor der er handlet til under- eller overpris, og der som følge heraf er sket udlodning, f.eks. hvis selskabet har solgt aktiver til aktionæren for en pris under handelsværdien.

Desuden kan den kommende kontrol af hovedaktionærerne også forventes at omfatte:

- Udbetaling af skattefri rejse- og befordringsgodtgørelse efter reglerne i ligningslovens §§ 9 A og 9 B.
- Eventuelle lån fra selskabet til hovedaktionæren og den afledte beskatning efter ligningslovens § 16 E.

Endelig bemærkes, at et lavt eller negativt privatforbrug også i sig selv kan danne grundlag for en beskatning af de udvalgte hovedaktionærer. Dette afhænger af de konstateringer, som Skattestyrelsen måtte gøre sig under skattekontrollen, idet

Hovedaktionær

En hovedaktionær er en fysisk eller juridisk person, som ejer hovedaktionæraktier. Hovedaktionæraktier er som udgangspunkt aktier eller anparter, der ejes af skattepligtige, som på et tidspunkt inden for de seneste fem år:

- ejer eller har ejet 25 % eller mere af aktiekapitalen eller
- råder eller har rådet over mere end 50 % af stemmевærdien.

Skattestyrelsen efter skattekontrollovens § 74 har mulighed for at udøve et skøn over hovedaktionærernes skattepligtige indkomst, hvor privatforbrugsopgørelserne kan udgøre et selvstændigt grundlag for dette skøn.

Privatforbrugsopgørelser – typiske fejl

Som Skattestyrelsen ved sin orientering om den målrettede skattekontrol også har oplyst, kan der være gode forklaringer på, at Skattestyrelsen har beregnet et lavt privatforbrug³. Hertil kommer, at det ikke sjældent konstateres, at Skattestyrelsens privatforbrugsopgørelser indeholder fejl, hvorefter de ikke vil være en retvisende risikomarkør for, hvorvidt der er betalt den korrekte skat, ligesom privatforbrugsopgørelserne heller ikke kan udgøre et selvstændigt grundlag for en skønsmæssig ansættelse.

Det konstateres således ikke sjældent, at privatforbrugsopgørelserne ikke er retvisende som følge af f.eks. en fejlagtig eller ufuldstændig opgørelse af formuen henholdsvis primo og ultimo grundet manglende eller forkert indregning af gæld og aktiver, herunder private lån mellem venner og familie m.fl. samt endelig indregning af dispositioner, som ikke er relevante for privatforbruget, eller det modsatte.

Dette og andre relevante forhold er særdeles vigtige at have for øje meget tidligt i forløbet, dvs. allerede når Skattestyrelsen indleder skattekontrollen, da det kan være afgørende for, hvordan skattekontrollen udvikler sig. Som allerede anført, er det vigtigt, at den indledende dialog med Skattestyrelsen håndteres bedst muligt, da det kan vise sig afgørende for, hvorvidt der bliver rejst en egentlig skattesag².

“

Endelig bemærkes, at et lavt eller negativt privatforbrug også i sig selv kan danne grundlag for en beskatning af de udvalgte hovedaktionærer.

³ Den juridiske vejledning 2026-1, afsnit C.B.3.5.1 Hvornår kan der opstå maskeret udbytte/udlodning?

Afledte strafferetlige konsekvenser for hovedaktionærerne

Udover de skattemæssige konsekvenser i det omfang Skattestyrelsen træffer afgørelse om, at der er grundlag for at ændre i én eller flere tidligere skatteansættelser, må det også forventes, at skattekontrollen kan få strafferetlige konsekvenser for hovedaktionærerne.

Når en konkret skattekontrol er afsluttet med en forhøjelse af indkomsten, vil kontrolmedarbejderen således, når fristen for at klage over afgørelsen er udløbet, oversende sagen til Skattestyrelsens straffesagsenheder. Dette med henblik på en vurdering af, hvorvidt der også er grundlag for at sanktionere hovedaktionæren, der er genstand for skattekontrollen.

“

Det er ikke muligt at klage over, at Skattestyrelsen sender skattesagen til vurdering i Skattestyrelsens straffesagsenhed

Det er ikke muligt at klage over, at Skattestyrelsen sender skattesagen til vurdering i Skattestyrelsens straffesagsenhed, men det er muligt at anfægte selve afgørelsen af sagen, det vil sige spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for den – på det tidspunkt – allerede gennemførte beskatning. Anfægtes afgørelsen ikke, kan Skattestyrelsen i sagens natur ikke direkte heraf konstatere, at hovedaktionæren således har tilstået at have gjort sig skyldig i en forkert betaling af skat. Det må omvendt formodes at gøre sagen mere simpel hos Skattestyrelsens straffesagsenheder, hvorfor processen med overgivelsen af skattesagen vel også er tilrettelagt netop således, at overgivelsen først sker efter klage- eller stævningsfristens udløb.

Skattestyrelsens straffesagsenheder foretager herefter en vurdering af, hvorvidt der – afhængig af tilegnelsen hos hovedaktionæren – er grundlag for at sanktionere, det vil sige hvorvidt den mangelfulde eller forkerte betaling af skat er udtryk for en som minimum groft uagtsom disposition eller undladelse. Vurderes det, at der er grundlag for en bøde, så vil udgangspunktet for bøden være 1-2 gange den manglende skattebetaling, idet opmærksomheden henledes på, at det er en meget forsimplet udlægning af sanktionen, ligesom det for god ordens skyld bemærkes, at der også kan være grundlag for frihedsstraf afhængig af forholdene samt de involverede beløb.

I den sammenhæng er det naturligvis væsentligt at fremhæve, at procesøkonomi kan være årsagen til, at en afgørelse ikke påklages. Det er selvfølgelig både ganske forståeligt og fornuftigt at lade netop procesøkonomi spille en ikke uvæsentlig rolle ved vurderingen af, hvorvidt der skal bruges ressourcer på at igangsætte en klage- eller domstolssag, ligesom der selvfølgelig kan være andre årsager. Opmærksomheden henledes imidlertid på, at det senere kan medføre udfordringer i en eventuel skattestraffesag, hvis hovedaktionæren ikke forfølger sin ret, uanset dette kan være forbundet med omkostninger⁴.

“

Vurderes det, at der grundlag for en bøde, så vil udgangspunktet for bøden være 1-2 gange den manglende skattebetaling

Afsluttende bemærkninger

Det kan konstateres, at en række udvalgte hovedaktionærer i den kommende tid må forvente at få deres skatteforhold gransket på baggrund af privatforbrugsopgørelser, hvori det ikke sjældent ses, at Skattestyrelsen begår fejl. Dette som følge af for eksempel en fejlagtig eller ufuldstændig opgørelse af formuen henholdsvis primo og ultimo grundet manglende eller forkert indregning af gæld og aktiver, herunder private lån mellem venner og familie m.fl. samt endelig indregning af dispositioner, som ikke er relevante for privatforbruget, eller det modsatte.

Henset til de forventede involverede beløb i kontrolsagerne samt de afledte strafferetlige konsekvenser i form af en skattestraffesag bør de pågældende hovedaktionærer af samme grund også tage den kommende målrettede skattekontrol meget seriøst allerede fra første henvendelse. De bør således også være meget forsigtige med at disponere og indlede en dialog med Skattestyrelsen uden at have professionel bistand ved deres side, der er bekendt med de fejl, som Skattestyrelsen typisk begår, og kan gennemskue de afledte konsekvenser af dispositionerne samt af en skattekontrol i øvrigt. I denne artikel er givet et indblik i udvalgte forhold af betydning for den kommende målrettede kontrolindsats mod de udvalgte hovedaktionærer, og det bemærkes for god ordens skyld, at skattekontroller naturligvis skal håndteres individuelt med afsæt i de konkrete forhold.

⁴ Læs artiklen »Skattekontrol: Skattestraffesager og sanktionspraksis efter en tvist med Skatteforvaltningen« af advokat (H), HD (R) Henrik Rahbek og offentliggjort som RR.3.2024.34.